

10 Kasım 2016/Ayşe Kadioğlu

Değerli arkadaşlarım, sevgili öğrencilerimiz,

Milli Mücadele ve Kurtuluş Savaşı'nın kahramanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 78. yıldönümü dolayısı ile gerek örnek bir insan olarak kişiliği ile gerekse de bizlere emanet ettiği değerler ile anmak üzere buradayız.

Immanule Kant, Aydınlanma düşüncesini Latince **Sapere Aude!** yani **kendi aklını kullanma cesareti göstermek** olarak tanımlar. Buna göre Aydınlanma insanın kendi kendisine dayattığı bir vesayetten kurtuluşa işaret eder. Yani özgür, eleştirel, yaratıcı, esnek ve diyaloga açık olarak tanımlayabileceğimiz ve bizim de Sabancı Üniversitesi'nde üzerine titrediğimiz bilimsel düşünceye sadece sahip olmak yetmez; aynı zamanda bu düşünceyi kullanmak cesaretine sahip olmak da önemlidir. Aydınlanma felsefesinin özü budur. Mustafa Kemal Atatürk, cesareti ile hepimiz için örnek bir insandır. İngilizce dilinde “**game changer**” denilen yani **var olan koşulların dinamiklerini dönüştürmeye** yönelik adımlar da zaten ancak **birikim ile gelen özgüvenli bir düşünce ve cesaret** ile atılabilir. Buna mütevazılığı da eklemek gerek. Mustafa Kemal Atatürk'ün bugün burada izlediğimiz fotoğraflarında özgüven ve mütevazılığın birlikte olabileceği de açıkça gözlemleniyor.

Cumhuriyetin kuruluş dönemine özgü ilke ve değerlerin elbette değişen koşullar ile birlikte iyileştirilmesi söz konusu olmalıdır. Tarih sürekli akıyor. Aynı nehrin içinde iki kez yıkanmak mümkün değil çünkü koşullar

değişiyor. Ancak öncelikle kuruluş döneminin ilke ve değerlerini, içinde bulundukları koşullardaki devrimci niteliğine vurgu yaparak, çok iyi anlamak gerekiyor. **Kurucu ilkelerin iyi bilinmesi ve hatırlanması önemli. Çünkü geçmişin bilincinde olmadan ileriye yönelik iyileştirme yapmak mümkün olmuyor.** Böylesi anmalar bizlere kurucu ilke ve değerleri hatırlattığı için önemli. **Geçmişi hatırladıkça geleceği daha iyi hayal edebiliriz.** Bu inanın sadece bir klişe değil. Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nde Bilişsel Psikoloji araştırmaları yapan hocalarımızdan öğrendiğime göre beyinde hatırlamak ile hayal etmek fonksiyonları aynı bölgede bulunuyor. Demek ki hatırlamaz isek hayal etmemiz, geleceğe ilişkin bir vizyonumuzun olması ihtimali de azalıyor. Bugün burada Mustafa Kemal Atatürk'ün kişiliğinde, Cumhuriyet'in kurucu ilke ve değerlerini anıyoruz; bunu geleceği daha iyi hayal edebilmek adına yapıyoruz. Buna, kulağa bir paradoks gibi gelse de, **“geleceği hatırlamak”** eylemi diyebiliriz.

Sabancı Üniversitesi'nde 10 Kasım anmalarının ayrı bir özelliği var; bir kaç yıldır burada eğitimlerini sürdüren öğrencilerimiz, çalışanlarımız, hocalarımız bunu gayet iyi biliyorlar. Biz her yıl burada önce düşünmemize izin veren bir sessizlik içinde perdedeki fotoğraflara bakıyoruz. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından da konuşmacı konuğumuzu dinliyoruz. Bu yıllardır hep böyle...bağırıp çağırmadan, sükunet içinde ve bir yandan fotoğraflara bakarken bir yandan da içeriğe odaklanıp, düşünmeye vakit ayırarak anıyoruz Mustafa Kemal Atatürk'ü. Biz Sabancı Üniversitelilere özgü ve çok anlamlı geleneklerimizden birisidir bu. Bugün burada bulunduğunuz ve bu geleneğin parçası olduğunuz için hepinize teşekkür ederim.